

Aktivitetsinspiratörsprojektet

Ett projekt för att öka möjligheterna till ett aktivt yrkesliv för
särskoleelever genom en kompetenshöjande insats

Samverkan Borås stad, Högskolan i Borås, FUB, Parasport



Varför i Borås?

Önskemål från Borås stads utvecklingsgrupp, gymnasiesärskolan, föräldrar, elever, arbetslivsförvaltningen med flera.

Högskolans arbetet med att bredda och öppna upp högskolan för fler studenter med olika bakgrund.

FN:s globala mål och Agenda 2030

- ”**Mål 4** är att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla”. Vidare ... ”Alla könsbaserade skillnader i tillgång till utbildning måste avskaffas och alla, inklusive personer med funktionsnedsättning, måste ges likvärdig tillgång till alla utbildningsnivåer och möjlighet till livslångt lärande”.
- **Delmål punkt 4,5:**” Senast 2030 avskaffa skillnaderna mellan könen inom utbildningsområdet och säkerställa lika tillgång till utbildning och yrkesutbildning på alla nivåer för utsatta personer, inklusive personer med funktionsnedsättning, ursprungsfolk och barn som lever under utsatta förhållanden”.



Syfte

- Syftet med projektet är att ge personer från målgruppen personer med intellektuella funktionsnedsättningar likvärdiga möjligheter till livslångt lärande som andra och förbättra deras möjlighet till arbete.

Mål

- Ett närliggande mål är att deltagarna ska kunna leda och individanpassa olika former av aktivitetspass i kommunal verksamhet utifrån ett hälsofrämjande perspektiv.
- Ett annat mål är att på olika sätt förbereda deltagarna för det stundande arbetslivet. Målgruppen ska kunna fungera på en arbetsplats genom förberedande praktik och mentorskap/coaching.

Vad är inspiratörsprojektet?



Det är ett arvsfondsprojekt med delfinansiärer från Borås Stad, Sjuhärads samverkansförbund och Västra Götalands hälso- och sjukvårdsnämnd. Aktivitetsinspiratör – blev en kompetenshöjande daglig verksamhet.

De kompetenshöjande insatserna är tänkta att bedrivas på

- campus på högskolan i Borås,
- i Sjuhäradshallen Borås stad
- på arbetsplatser under ett och ett halvt år

Aktiviteterna varvas med praktik.

Insatsen börjar med en introduktion i syfte att lära känna varandra och hitta rutiner mm.

Varför inriktning hälsa och fritidsverksamhet?



Inspiration från Högskolan i Gävles program Hälsoinspiratör, (2011-2014). Aktivitetsinspiratörsprojektet skiljer sig från HIP genom mycket nära koppling till arbetslivet.

Tagit vara på deras erfarenheter men även utvecklat nya tankar om hur eftergymnasiala studier kan genomföras för målgruppen.

- ✓introduktion
- ✓kurser/aktiviteter
- ✓praktik
- ✓mentor/coacher från arbetslivet
- ✓fortsatt arbete



Vad är en aktivitetsinspiratör?

En aktivitetsinspiratörs arbete går mycket ut på att göra livet mer roligt och meningsfullt för personer på till exempel

- en mötesplats, en förening, i fritidsverksamhet
- annan kommunal verksamhet såsom äldreboenden, förskolor, trygghetsboenden, sociala mötesplatser m m.

Det handlar om sociala hälsobefrämjande aktiviteter och friskvård för olika grupper.

En aktivitetsinspiratör arbetar alltså aktivt med -

- att hitta på sociala och hälsobefrämjande aktiviteter
- kan även inspirera personal att aktivera boenden
- kan ta reda på vad personerna faktiskt vill göra genom att prata med dem och sedan föreslå, organisera och inspirera till diverse aktiviteter inom- och utomhus och både enskilt och i grupp.

Det är de små sakerna som kan behövas för att förgylla vardagen eller främja sociala kontakter.

Ett av målen är att motverka den ensamhet som ofta kan finnas i dessa verksamheter.

Målgrupp

Kompetenshöjningen passar dig som vill arbeta med att motivera andra till ett aktivt liv. Ledorden är Självförtroende, livsglädje och kvalité i det dagliga livet.

- Målgrupp: personer med intellektuell funktionsnedsättning
- Antal: 6-8 platser
- Antagning: Ansökan sker separat till Borås stad
- Urval: Sker genom samverkan mellan Borås stad och försäkringskassan
- Syfte: Anställningsbarhet för målgruppen.
- Start: Hösten 2019 med information och rekrytering, urval.
- Lokaler : Träffpunkt Simonsland, Sjuhäradshallen, arbetsplatser Borås stad, högskole, samverkanspartners m fl

Schema

Exempel på vecka där passen är korta t ex 8.30-9.15, 9.30–10.15, 10.30-11.15

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag
FM, start 09.00	Hälsa	Hälsa	Arbetsuppgift	Praktik	Praktik
EM,slut senast 15.00	Kommunikation	Kommunikation	Arbetsuppgift	Praktik	Praktik

Kompetenshöjningen är indelad i olika delområden

1. Ledarskap

- Genom att exempelvis träna i att hålla egna grupper och få självförtroende att tala inför grupp

2. Hälsa

- Förstå kroppens fysiska möjligheter genom att äta bra och må bra genom att hålla olika må bra aktiviteter

3. Fysisk hälsa

- Att genom exempelvis träna pulshöjande och koppla puls till kondition. Mår vi bättre när vi rör oss? Sover vi bättre?

4. Individuell utveckling

- Att stötta upp tydliga mål för hur individen kan utvecklas på bästa sätt genom samtal, coaching och aktiviteter

Introduktion

Introduktion sker första tiden för en mjuk övergång och efter individens egen förmåga. Den samordnas mellan SISU, Borås Stad och samverkanspartners.

Tänkbart innehåll introduktion

- Team building för att lära känna gruppen
- Hur kan ett musikquiz se ut
- Lässtrategier för att förstå och tolka texter.
- Vad händer i kroppen vid rörelse
- Informationssökning i olika medier och källor.

Lärande och hälsa

- Kompetenshöjningsinsatsen har två huvudområden - Lärande och Hälsa. De är ömsesidigt beroende av varandra.
- Hälsa – målgruppen ska lära sig mer om vad som påverkar vår hälsa och vårt välbefinnande.
- Lärande – målgruppen ska kunna tillgodogöra sig viss information och kunna hålla enklare gruppaktiviteter.
- Då kommunikation är centralt i arbetet med människor ligger detta kunskapsområde genom hela kompetensinsatsen.
- Likaså användandet av välfärdsteknologi.

Praktik - arbete

- Deltagaren kommer att ha aktiviteter/studier både på högskoleområdet, i Sjuhäradshallen (parasport) och genom praktik på arbetsplatser under ett och ett halvt år. Efter genomgången kompetenshöjning får deltagaren ett intyg som aktivitetsinspiratör.
- Därefter, efter kanske ytterligare praktik, kan deltagaren få möjlighet till en tidsbegränsad anställning under ett år.
- Anställningen kan sedan övergå i en tillsvidareanställning. Arbetsgivaren anpassar arbetet utifrån individuella behov

Studiefinansiering

- Urval sker i samverkan mellan Borås stad och försäkringskassan. Efter intresseanmälan kommer Borås stad och försäkringskassan föra en dialog runt de sökande. Detta för att varje individ är unik och att rätt förutsättningar kan skapas.
- FK tar sen ställning till om kompetenshöjningen inom ramen för projektet är möjlig och vilken finansiering som i så fall är aktuell och under hur lång tid. Deltagande i projektet läggs då som en del i den individuella planen med målsättning anställning.

Kan eftergymnasial utbildning öka möjligheterna till arbete?



<https://www.pacer.org/transition/learning-center/postsecondary/images/college-options-banner.jpg>

- Statligt program i USA, Transition and Postsecondary Programs for Students with Intellectual Disabilities, TPSID. TPSID-programmet omfattar 48 lärosäten över hela USA.

As of March, 2019, there were 265 non-degree programs on university and college campuses across the country offering students with intellectual disabilities an opportunity to take college classes, engage in career development and independent living activities and participate in the social life of the campus.

<https://www.pacer.org/transition/learning-center/postsecondary/college-options.asp>

- 61 % av de studenter som avslutar en utbildning finansierad genom TPSID har avlönat arbete ett år efter avslutad utbildning. Motsvarande siffra för de som ej deltagit är 17 % visar en utvärdering gjord av TPSID (SOU 2018:71 s.355).
- **Trinity College i Dublin** har en särskild avdelning, Trinity Centre for People with Intellectual Disabilities, TCPID som erbjuder utbildning för personer med ID. De arbetar också med forskning kring lärandet bland studenter med ID. Deras viktigaste forskningsresultatet är:

Studenter med intellektuell funktionsnedsättning kan klara högre utbildning, förutsatt att lärarna tillämpar ett inkluderande arbetssätt och skapar en trygg och meningsfull lärandemiljö (SOU 2018:71 s.356).

- Studenter vid University of Iceland beskriver ett ökat socialt deltagande, mer kunskap och större självkänsla genom inkluderande kurser för både funktionsnedsatta och icke-funktionsnedsatta studenter.

En andra och en annan chans, sou 2018:71

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, 24:e artikeln anger några viktiga utgångspunkter:

1. Individer med intellektuell funktionsnedsättning har rätt att nå så långt inom utbildningssystemet som deras förmåga räcker.
2. Utbildningarna måste anpassas så att de möjliggör fortsatta studier för individer med intellektuell funktionsnedsättning (IF).
3. Individer med intellektuell funktionsnedsättning har rätt till stöd som möjliggör deras deltagande i fortsatta studier (kap. 9.7 s.345)

Bedömning – Utformning av fortsatta studier för individer med intellektuell funktionsnedsättning ska sträva efter ett inkluderande förhållningssätt (Utredningens bedömning s.360).

- **Förslag:** Förordningen om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd ändras. Dels görs ett tillägg som innebär att universitet och högskolor även ska kunna få statsbidrag för kostnader för särskilt utbildningsstöd. Samma sak för yrkeshögskoleutbildningar samt komvux.
- **Förslag** – Skolverket ges i uppdrag att definiera och utveckla nationella yrkespaket för målgruppen som leder fram till en kvalifikation på SeQF-nivå 3.
- **Bedömning** – Gymnasiesärskolan och särskild utbildning inom Komvux ska aktivt arbeta med möjligheterna för elever att gå vidare till studier vid reguljär komvux.

Eftergymnasial utbildning för personer med intellektuell funktionsnedsättning

Motion 2018/19:1481 och 2019/20:399 av Per Lodenius ,C

- Utredningen har dock inte sett till alla aspekter vad gäller möjligheten för personer med intellektuell förståndsnesättning att studera på till exempel universitet eller högskola. Det finns små möjligheter till att kunna finansiera studier på högskola eller yrkeshögskola för individer med IF. Det är svårt att förutse hur den personliga ekonomin kommer att se ut under studietiden då det inte finns ett samlat regelverk kring eftergymnasiala studier för studenter med IF.
- Studieanordnarens finansiering vad gäller eftergymnasial utbildning anpassad för personer med IF är inte heller helt klarlagd. Det förväntas ofta att det ska vara den kommun där personen bor eller en eventuell arbetsgivare som ska stå för en del av eller hela kostnaden. Här bör en mer generell och anpassad modell tas fram. Så att universitet, yrkeshögskolor och andra studieanordnare har tydliga och anpassade regelverk vad gäller möjligheten till finansiering av utbildning anpassad för personer med IF. Ett regelverk som mer liknar andra former av eftergymnasial utbildning som finansieras genom statliga anslag

Förslag till riksdagsbeslut

- Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt tillsätta en utredning som ser till hela bilden för att ta fram förslag till system för eftergymnasial utbildning för personer med intellektuell funktionsnedsättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen

Hinder/möjligheter?

- Ny förordningstext från regeringen gällande förutbildning på högskola gör det svårt att kunna söka studiemedel från CSN.
- Behörighetsregler för antagning samt studiefinansiering för målgruppen måste genomlysas och få en lösning.
- Det finns ett behov av ett högskolespår för denna målgrupp i syfte att öka möjligheterna till ett reguljärt arbete på arbetsmarknaden.
- Beslut på riksdagsnivå. Flera kontakter och samtal med olika riksdagsmän/kvinnor samt utbildningsministern har tagits.
- Fördelen med en inkluderande utbildning är dock att den förefaller utveckla både individer med funktionsnedsättning och individer utan funktionsnedsättning (Komvuxutredningen).

Nytt hopp för unika utbildningen

Borås Tidning 31 juli 2019

- Högskolan i Borås ville bli först i landet med en unik utbildning. Men studenterna fick inte studiemedel och utbildningen stoppades.
- Utbildningen på Högskolan i Borås skulle innefatta två års studier till aktivitetsinspiratör och hållas för elever med intellektuella funktionsnedsättningar, som tidigare gått på gymnasiesärskola.
- Tack vare medel från arvsfonden och i samarbete med Borås stad möjliggjordes utbildningen – som skulle bli helt unik i sitt slag.
- Tio elever antogs och skulle sätta igång med sina studier i januari. Men det visade sig att studenterna inte kunde få studiemedel och därmed stoppades utbildningen.
- – CSN beviljar inte medel till uppdragsutbildning, inte heller Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen.



Röster från målgruppen

För mig har det betytt väldigt mycket att få studera på högskola. Det har stärkt mitt självförtroende och fått mig att växa både som person och människa”. Han fortsätter... Idén med att starta upp ett högskoleprogram för studenter med funktionsnedsättning var en väldigt bra idé för jag tycker att alla ska få chansen att studera vidare till något de är intresserade av, för att så småningom kunna få jobb inom det område de utbildar sig till.

Martin Jansson, (Hälsoinspiratörsprogrammet 2014).

Jag går särvux hemma men vill kunna gå i vanlig högskola precis som alla andra bara 100% anpassat med studier o lokaler o resurser mm.

Caroline R (FUB Borås, Facebooksida 2018)

Jag kunde inte läsa vidare efter gymnasiesärskolan utan måste först läsa in grundläggande behörighet på Komvux för att sedan kunna söka in på min utbildning.

Ingrid (Konferens Gävle 2013)

Kontakter:

Annika Malm, malmannik@gmail.com tidigare projektledare Högskolan i Borås

Sofie Nelsén, sofie.nelsen@boras.se projektledare Borås stad



The image shows a YouTube video player interface. At the top left, there is a circular logo with the letters 'ICI' and the text 'I Want to go to College'. In the top right corner, there are icons for a clock and a share button, with the text 'Titta senare' and 'Dela' below them. The main content of the video is a graphic with a blue background. On the left, there is a green vertical banner with the text 'I want to' written vertically in white. To the right of the banner, the words 'become' and 'more' are written in large white font, and 'INDEPEDENT' is written in large green font below them. A play button icon is centered over the word 'more'. At the bottom left of the video player, there are icons for a refresh button, a volume icon, and a progress bar showing '0:03 / 3:16'. At the bottom right, there is a settings gear icon, the YouTube logo, and a full screen icon.